

Abstrakt

Univerzita Karlova

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra sociální a klinické farmacie

Autor: Daniela Straková

Vedoucí diplomové práce: doc. PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Ondřej Tesař

Název diplomové práce: Analýza podávání léčiv zdravotními sestrami ve zdravotnickém zařízení XVI.

Úvod

Léková pochybení patří k velmi častým problémům, která mohou vznikat na různých úrovních a mohou vést k narušení bezpečnosti a účinnosti poskytované zdravotní péče. Analýza lékových pochybení při podávání léčiv může sloužit právě ke zlepšení kvality péče o pacienty.

Cíl

Cílem praktické části této diplomové práce bylo popsat a analyzovat pozorovaná pochybení při podávání léčiv sestrou ve zdravotnickém zařízení.

Metodika

Při sběru dat pro diplomovou práci byla zvolena metoda přímého pozorování vyškoleným týmem (farmaceut, sestra) a zaznamenávána byla pochybení při podávání léčiv sestrou hospitalizovaným pacientům. Pozorování se odehrávalo na třech odděleních nemocnice v období ledna 2023. Jednalo se o chirurgii, internu a oddělení následné péče (ONP). Sběr probíhal tři dny po sobě při ranním, poledním a večerním podávání léčiv pacientům. Sledovanými parametry byly: informace o pacientovi (např. věk, užívaná léčiva), informace o sestře (např. věk, délka praxe) a údaje o podávání léčiv (např. hygiena rukou, identifikace pacienta (ID), správné léčivo, správná dávka a síla, správný pacient, správný čas, manipulace s léčivem a pomůckami, nápoj použitý na zapití, časový rozestup od potravy). Získaná data byla anonymizována, vložena do webové databáze, analyzována a vyhodnocena pomocí deskriptivní statistiky.

Výsledky

Při sběru bylo zaznamenáno celkem 1225 podání léčiv sestrou. Největší počet pochybení byl pozorován na ONP. K nejčastějšímu pochybení patřila nedostatečná ID pacienta, kdy 67,8 % případů podání léčiv proběhlo bez předchozí ID pacienta. K dalším častým pochybením patřilo opomenutí dezinfekce rukou (33,9 %) a nezkontrolované užití léčiva pacientem (22,3 %). K závažným lékovým pochybením patřilo

podání nesprávné dávky léčiva (1,8 %), záměna lékové formy (1,3 %) a nesprávný způsob užití léčiva (0,6 %). Také ve 13,2 % podání pevných perorálních lékových forem bylo zaznamenáno pochybení při časování podání léčiv vzhledem k potravě.

Závěr

Z celkových 1225 podání léčiv sestrou 77 pacientům bylo u každého z nich identifikováno alespoň jedno pochybení. Značná zátěž pochybeními souvisela s vysokou prevalencí chybějící identifikace pacientů nebo nedostačenou hygienou sestry před podáním léčiv, na tyto kategorie doporučujeme zaměřit zejména pozornost.